

Bussumers uit de jaren twintig

Marja Klein

Hieronder weer een selectie uit de twee fotoalbums met Bussumse inwoners in de jaren twintig. Ik heb inmiddels assistentie gekregen van Ella Eweg. Samen hebben we deze keer mensen uitgezocht die aansluiten bij het thema van dit tijdschrift: inwoners die 'in het vervoer' zaten.

Ook honderd jaar geleden was de transportkeuze al groot: men kon reizen met de stoomtram of de trein, door de lucht of over het water. Men reisde per boot op en neer naar bijvoorbeeld New York of naar Nederlands-Indië. Auto's deden hun intrede, aanvankelijk alleen gereden door een pionierende fanatiekeling of als huurauto met chauffeur, maar gaandeweg werd het automobiel gemeengoed en vestigden zich goedlopende garages in Bussum.

Hasker Kelderman

Hasker Kelderman is op 20 juni 1890 geboren in Katwoude (NH). In september 1922 komt hij vanuit Huizen te wonen op Tesselschadelaan 9 in Bussum. Op 21 december 1923 trouwt hij in Oberkassel met de Duitse Ferdinande Emma Sophie Gries (geboren op 9 januari 1897 in Kiel). Twee maanden later vertrekt het echtpaar uit Bussum naar de Hooge Laarderweg 230 in Hilversum. Daar wordt op 3 december 1924 een dochter geboren Hillegonda Emma Fernande. In maart verhuist het gezin naar Torenlaan 356 in Blaricum. Kelderman was werkzaam als controleur bij de Gooische Stoomtram (GS), later de Gooische Tramweg-Maatschappij (GoTM). Hij was betrokken bij een van de ernstigste ongelukken uit de geschiedenis van de Gooische Stoomtram, op zondag 7 augustus 1927 in Laren. Hierbij kwamen 4 personen om en raakten er 7 gewond. In de kranten nadien werd uitgebreid verslag gedaan van de openbare hoorzittingen in het voormalige administratiegebouw

van de Gooische Stoomtram in Hilversum, waarbij werd uitgezocht hoe dit had kunnen gebeuren. In de krant verschenen ronkende koppen als: 'En de Dood pijpte een triomfmarsch.' Men concludeerde dat een en ander een fataal misverstand was tussen Kelderman en een collega. In januari 1928 volgde het besluit dat Kelderman niet wordt vervolgd.

In februari 1929 werd Kelderman stationschef in Blaricum, waarna het gezin verhuisde naar Stationsweg 16 aldaar. Hij is in december 1956 overleden in Hilversum.

Willem Vogelenzang de Jong

Willem Vogelenzang de Jong is op 1 november 1880 geboren in Krimpen aan den IJssel. Hij trouwt op 8 juni 1906 met Maria van Dam (geboren op 13 november 1884 in Lekkerkerk). Zij krijgen twee zonen en twee dochters. Het gezin gaat in juni 1924 in Bussum wonen op Raadhuisstraat 17 en vanaf januari 1925 op Kerkstraat 10. Willem was chauffeur en op dit laatste adres was

rijwielhandel C. Mols gevestigd, die ook luxe auto's te huur aanbood. Na twee verhuizingen (in september 1926 naar Brinklaan 77b en in december 1931 naar Brinklaan 60) vestigde Garage Vogelenzang zich op Visserstraat 40, waar het gezin ook ging wonen. Er werden in advertenties 'ruime, comfortabele 4-6 persoons wagens' te huur aangeboden tegen '5-7 ct. per K.M.'. In oktober 1938 verhuisden bedrijf en gezin naar Oosterpad 44, vanwaar 28 jaar later in een advertentie 'Garage en Taxibedrijf Vogelenzang zijn geachte cliëntèle een alleszins voorspoedig 1967 wenst'.

Het bedrijf werd inmiddels waarschijnlijk door zoon Jan gerund want vader Willem was op 25 februari 1944 overleden. In het adresboek van 1950 staan op dit adres zowel Jan als weduwe Vogelenzang ingeschreven. De weduwe overlijdt op 27 december 1953.

Gerardus en Johannes Albers

Gerardus J. Albers is op 27 juli 1898 geboren in Utrecht. Het gezin verhuisde naar Bussum, waar zijn vader bij een chocoladefabriek werkte (we kunnen ervan uitgaan dat dit Bensdorp was). Albers trouwt met Jeanette J. van Doorn (geboren op 27 februari 1899). Het echtpaar krijgt vijf zonen en een dochter. Zij wonen

aanvankelijk op Kapelstraat 48, maar verhuizen in augustus 1925 naar Lammert Majoorlaan 20, in december 1927 naar Kruislaan 24, in maart 1928 naar Torenlaan 21 en in mei 1929 naar Meentweg 25.

Gerardus was auto- en motorenhandelaar en startte Garage Albers aan Meentweg 23-25. Hij overlijdt op 28 mei 1967 en ligt begraven op de Algemene en Nieuwe Rooms-Katholieke begraafplaats van Bussum. Garage Albers werd voortgezet; in de jaren zeventig bevond zich een showroom met occasions op Herenstraat 36. Ook zijn broer Johannes W. Albers (geboren op 12 juni 1896, getrouwd met Elisabeth Smit op 3 november 1920) werd handelaar in motoren, nadat hij eerst als chauffeur had gewerkt.

Ludolf Aafjes

Ludolf Aafjes is op 19 april 1907 geboren in Bussum op Singel 144, als zoon van een van de bakkers van kolonie Walden. Hij bezoekt de Wilhelminaschool en volgt een opleiding tot stuurman op de zeevaartschool te Schiermonnikoog. Daar leert hij zijn latere echtgenote kennen, Ijtje Visser, geboren op 9 februari 1906.

Ludolf voer bij de Koninklijke Nederlandse Stoomboot-Maatschappij (KNSM) op Amerika en Afrika, maar werd in verband met achteruitgang van zijn ogen afgekeurd toen hij zijn examen voor 3de stuurman wilde afleggen. Hij werd omgeschoold tot marconist/radiotelegrafist en werd een van de beste marconisten van Radio Holland. Hij kreeg een aanstelling op de Java-China-Japan-lijn. Zo voer hij zeven jaar lang op de Oost. Na zijn

huwelijk in 1934 woonde hij op Poststraat 13. Hij wilde niet meer zo lang van huis zijn en kreeg in oktober 1934 een aanstelling bij de KLM. Hij vloog daar meestal met gezagvoerder Van der Feijst. Hij kwam om bij de vliegtuigcrash met De Gaai in Zwitserland op 20 juli 1935. Uit het verslag: 'Enige minuten voor het fatale ogenblik seint marconist Aafjes naar Milaan: "Ik vlieg blind en zoek positie."' Op dat moment bevindt het toestel zich boven San Bernardino. Iets later wordt dit bericht ontvangen: 'Wij tornen op tegen de hevige regen en de mist.' Dit blijkt het laatste levensteken van het toestel. Zijn dochter Ludofine wordt 'postuum' op 11 maart 1936 geboren. Aafjes is samen met Van der Feijst begraven op begraafplaats Zorgvlied in Amsterdam.

Hendrikus Abbing en Maria Abbing-Welling

Hendrikus A. Abbing is op 2 januari 1890 geboren in Doesburg. Hij was bouwkundig opzichter 1ste klas bij de Nederlandsch-Indische Spoorweg Maatschappij (NISM) in Semarang. Op 15 februari 1915 is hij 'gehuwd bij volmacht' met Maria Welling (geboren op 12 september 1888 Doesburg). Zij woonde in bij de familie Osieck op de Nieuwe 's-Gravelandseweg 8. 'Met de handschoen trouwen', zoals dit ook wel

werd genoemd, kwam destijds veelvuldig voor als de man in Indië zat en zijn verloofde nog in Nederland. De werkgever, vaak de overheid, betaalde alleen de lange en dure bootreis als het huwelijk had plaatsgevonden. Het echtpaar Abbing reisde diverse malen op en neer en verbleef dan in Bussum: van 19 november 1921 tot 26 januari 1924 inwonend bij A.H. Abbing op Huizerweg 61; van 24 april 1927 tot 16 februari 1928 inwonend bij A.H. Abbing op K.P.C. de Bazelstraat 1. Op 16 februari 1928 vertrokken zij met het stoomschip Prins der Nederlanden weer naar de Oost. Of ze daar toen bleven? In Bussum werden ze in ieder geval niet meer ingeschreven.

Michael Aertnijs en Margaretha Aertnijs-Verweij

Michael W.L.J. Aertnijs is op 31 december 1863 geboren in Eindhoven en is getrouwd met M.C.E.Th van Niekerken. Na een echtscheiding begin 1910, trouwt hij op 22 april 1910 met Margaretha M.C.R. Verweij (geboren op 28 april 1889 in Nijmegen). Hij wordt op 27 maart 1913 in Bussum ingeschreven op Amersfoortsestraatweg 36, verhuist in 1918 naar Huize Berkenrode, Amersfoortsestraatweg 93 en vertrekt op 22 april 1925 naar Brussel. Hij komt

terug naar het Gooi en woont van 1 januari 1928 tot 15 juli 1930 op Roeltjesweg 1 in Hilversum. Vandaar vertrekt hij naar pension Cecil in Doorn. Hij is inmiddels ook gescheiden van Margaretha (september 1926).

Michael was aanvankelijk bierbrouwer in Nijmegen, maar toen hij in Parijs voor het eerst een automobiel zag rijden werd hij gegrepen door dit nieuwe fenomeen. Hij schafte meteen een exemplaar aan en werd daarmee een van de eerste drie automobilisten van Nederland. Op zijn initiatief werd in 1898 de Nederlandsche

Automobiel Club (NAC) opgericht (later Koninklijk, de KNAC). Hij was nauw betrokken bij de rally Parijs-Amsterdam-Parijs van de Franse zusterclub AFC en hij werd de eerste auto-importeur van Nederland. Tevens was hij directeur van de automobiefabriek Benz en Cie en medeoprichter van de R.A.I.

Hij overleed op 19 augustus 1952 in Amsterdam. Zijn vrouw Margaretha hield zich overigens meer met de oorspronkelijke pk's bezig: zij was eigenares van de volbloedmerrie Pearl waarmee haar ruiter diverse spring- en dressuurprijzen won.

In onze vorige aflevering schreven we dat Herman van Karnebeek en Carolina Peeraer in september 1921 aan de Constantijn Huygenslaan woonden. Dat kan natuurlijk niet want Herman was nog getrouwd met Elisabeth Hofacker. Carolina woonde daar met haar eerste man. Na haar huwelijk met Herman in 1925 trok Carolina in bij Herman aan de Nieuwe Hilversumseweg.

Bronnen

Archief Historische Kring Bussum
Archief Gooi en Vechtstreek
aviacrash.nl
Bussumsche Courant
gld.nl/nieuws
knac.nl
Laarder Courant De Bel
Nieuwe Bussumsche Courant
Online-begraafplaatsen.nl
Wikipedia

Bron originele fotoboek

<https://archiefgooienvechtstreek.nl>. SSANo52 inv.nr.8190 + 8191